

గు డి పి ల్ల

తాడేపల్లిగూడెం స్టేషనులో ఎక్కిండి, ఆ బాలిక, బెజవాడ బండి. కూడా ఒక చిన్న పిల్లవాడు ఆ బాలిక చేయిపట్టుకొని దారిచూపుతూ వున్నాడు. చినిగిపోయిన గుడ్డల్లో మేఘాల్లో చంద్రుడిలా వుంది ఆమె. ఆమె అండం ఆమె కేతెలీదు.

“వినవే పల్లవా మృదూ చరణా కరుణా వితరాణా గూణా భరాణా” అని పల్లవి ప్రారంభించింది. ఒక్కసారిగా పెట్టె నిశ్శబ్దం ఆవరించింది. విరిసిన వసంతోదయంలో మల్లికా పుష్పగంధంలా ఆ కిన్నెరస్వరం, మహావేగంతో పరుగెత్తుతున్న రైలుహోరు శ్రుతిగా, ఆ పెట్టె అంతా ప్రవహించింది.

“జనవీభు డానా తిచ్చిన దంటాకాటవికి” అందరి హృదయాలు కదలిపోయినవి. కొండచిలువ సెనవేసుకొన్న జింకల్లా, చైతన్య రహితులై వింటున్నారు యావన్మందినీ.

“మునివేషధారి నై చదియేదననావీని” ఎవరి భావ గాంభీర్యం ఎంతవుందో ఆ లోతు! వినీలమై కనిర్మలమై కాంతి దాల్చింది.

ఆమె తలముడి కంగాడుగా విడిపోయి, నీరులేని మేఘంలా చెదిరివుంది. కళ్ళు చూస్తూవున్న టేపున్నవి. కాని సంజ్ఞా జ్ఞానరహితాలై ఎండిపోయిన చెరువుల్లా మెరుస్తున్నవి. తీర్చి

దిద్దిన కనుబొమ్మలు, సమమైనముక్కు, చిన్ననోరు, వణికే పెదవులు ఆమె మొహాన సుందర శ్రీ సాక్షాత్కారింపజేస్తున్నవి.

ఆమెపాట ఒక సెలయేసులా మర్మించింది, రాళ్ళ గుట్టలో జలజలలాడింది. సుడిగుండాలు చుట్టింది. చెట్లనీడ సమతలంలో పోయింది, ఆగింది, ఒక బండరాయికింద మాయమై అవతల తిరిగి ప్రత్యక్షమైంది.

ఆ గానం శ్రావణమాసపు పచ్చికలా అల్లుకు పోయింది. శరద్భుషుప్పాలై వికసించింది. నవవసంతంమల్లై ఆనందపర్వమైపోయింది.

2

అప్పుడే ఒకస్థేచులో ఎక్కా డొక బ్రాహ్మణోత్తముడు. వచ్చిరాగానే ఆపాటకు అడ్డంవస్తూ ఒక హాస్యవచనం అన్నాడు. ఆత్మానందం మాననాతీతం కాబట్టి లోతు నీళ్ళల్లో మునిగినవాళ్ళలా, మనుష్యులు ఆ ఆనందం అట్టే సేపు భరించలేరు. ఈ హాస్యవచనం ఒక్కసారిగా ఆ వెట్టెలో పున్న మాననానానికి నిట్టూర్పు యిచ్చింది. తెప్పిల్ల జేసింది. ఆ బాలిక పాట మానివేసింది,

కొత్తగావచ్చిన హాస్యగాడు జబ్బుహాస్యంతో ప్రారంభించాడు. తనకు తగని జబ్బున్నాడు. అది తిండిజబ్బు భోజనానికి వెడితే మొగవెళ్ళినానికి చేసిన శాకపాకాలన్నీ తన విస్తళ్లనే మాయమాతోవుండేవట. వైద్యుడిది మహారోగం అన్నట్ట దానికి ఉదమాన్నే మినపసున్ని తాటి కాయలంత మాత్రలుచేసి ఒకశేరు తేనెపాకం అనుపానంగా,

ఒక డజను సేవించమన్నట్ట. ఇత్యాది హాస్యంతో, కోమటి హాస్యం, భావహాస్యం, గొల్లహాస్యం, బుడబుక్కలహాస్యం, కుక్కకూతలు, నక్కకూతలు కుప్పేశాడు. ఆ రైలువెట్టెలో మనుష్యులు విరగబడి నవ్వారు. కళ్ళవెంబడి అందరికీ నీళ్లు కారివై. డొక్కలు నొక్కుకున్నారు. ఒకళ్ళమీద ఒకళ్లు పడ్డారు. ఎంత హాస్యానికన్నా చిరునవ్వులుమాత్రం వెదజల్లుతుంది హిందూస్త్రీజనం. అక్కడ ఆడవాళ్లు ఒళ్ళుమరచి నవ్వుపొంగుల్లో ఊగిపోయారు. అక్కడనుండి డబ్బువసూలు చేయడం ప్రారంభించాడు. కాన్లు, అణాకాసులు, ఆర్థణాలు, రెండణాలకాసులు గళగళ అతని హస్తంలోకి ప్రవహిస్తూ అక్కడే మాయమయ్యాయి. అతగాడు కొంచెం గుంటుపల్లి భాస్కరుడి ఇంద్రజాలంకూడా ఎరుగున్నవానిలా కనబడ్డాడు. ఒక పన్నెండణాలుదాకా పోగుబడిందికాబోలు, అదంతా “హూత్తని” తెల్లపోయి చూస్తూవున్న ఒక కుట్టవాడి లాగులోంచి గలగల రాలించాడు చిల్లరంతానూ. “అమ్మకొంగా” అన్నాడు. వెట్టెఅంతా ఘొల్లుమని నవ్వింది.

“మీరు చల్లగావుండాలి, నేను పచ్చగావుండాలి. మీ ధాన్యాలు నా గాది నిండాలి. మీ నవ్వులోంచి ధన వర్షంకురియాలి. జయూ! విజయూ భవ!! దిగ్విజయూ భవ!!! మీ రెప్పూడూ రైలుప్రయాణం చేస్తూవుండాలి. జాబూ! సెలవండి” అని తర్వాత స్టేషనులో దిగిపోయాడు. వేరే వెట్టె ఎక్కెనాడు కాబోలు.

ఇంతసేపు ఆగుడ్డిపిల్ల నిర్ఘాంతపోయి నిల్చున్నది. అప్పుడప్పుడు వేళాకోళంమాటలకి చిరునవ్వునవ్వుకుంది. కూడావున్న ఆ పిల్లవాడు పకాలున నవ్వుతూవున్నాడు, హాస్యంపొడుగునా.

ఆ బాలిక, గొంతుకు సవరించుకుంది,

“ఎంతనీ వేడినా, ఎక్కడవుండువో

కంతు జనక రామా!!”

అని హాయిమనే కృతి ఒక్కటి ఆలాపనచేసింది.

ఆ హాస్యగాడిమాటలే పక్కాయనకి జ్ఞాపకంచేస్తూ, విరగబడి నవ్వుకుంటూవున్న ఒకముఠి కమ్మాయన “ఉస్ పిల్లా! వుండు” అన్నాడు.

ఆ బాలిక అల్లాగే నిల్చుండిపోయింది. ఆ పసిపాప డబ్బు అడుక్కోబోగా ‘చీ, పో, ముట్టుకుంటావు; చిల్లర అయిపోయిందిరా!’ అని వరసగా అంటూనే వున్నారు.

ఆ బాలిక అల్లాగే చైతన్యరహితంగా నిల్చునేవుంది. రయిలు కదిలిపోతూనేఉంది.

ఆరుకాన్లు వసూలయ్యాయి. ఆ అంధబాలిక జ్ఞాన శూన్యాలైన కళ్ళల్లో వేడినీళ్లు తిరుగుతునేఉన్నవి. ఆమె నిర్మలహృదయం మాటలేని ఏడుపులో సుడితిరిగింది. పిల్ల వాడు వచ్చి ఆ అణాన్నర ఆ బాలికచేతులో పెట్టాడు. ఆమె మొహంవంక తేరిపారచూశాడు. ఆమెచెయ్యిపట్టుకున్నాడు. వాడి లేతమనస్సు చివుక్కుమంది. వాళ్ళిద్దరకూ ఒకళ్ళ హృదయం ఒకళ్ళకి విస్పష్టమే ఇద్దరూ ఒక తలుపుమూల

యిరికి కూలబడ్డారు. ఒదిగిపోయారు. చూపులేని ఆ బాలిక కళ్ళు, చూపుపుట్టని ఆ పిల్లవాడిహృదయం ఒకటికొకటి ఆలింగనంచేసుకొన్నవి. ఆ బాలకుడు కంటినీరు ఆ బాలిక చేతులు అద్దుతుని ఆపుకోవోయాడు.

4

ఆ బాలిక పాట ప్రారంభించకపూర్వమే ఒకవ్యక్తి ఆ రైలుపట్టె ఎక్కాడు. అతడూ రైలుబిచ్చగాడే — ఒక చెయ్యిలేడు.

మున్నెయేళ్లుంటాయి. చింకిగుడ్డ, చిరిగిపోయిన చొక్కాతో ఒక పిల్లంగ్రోవి ఎడంచేత్తో పట్టుకుని రైలు ఎక్కాడు. అప్పుడే ఆ బాలిక తన దివ్యగానం అలాపన చేసింది. తర్వాత జరిగిన కథ అంతా చూస్తూనేవున్నారు.

ప్రపంచంఅంటే కోపంగలమనిషి. వెనక రైల్వేపోర్టు దుగావుండి రైలుక్రింద పడిపోయి చేయి పోగొట్టుకున్నాడా బిచ్చగాడు. నా అనేవారు లేకుండాఉండేవాడు. జీతంలో వచ్చిన నాలుగురాళ్ళు మిగుల్చుకుంటూ గూడ్సుస్టేషనులో అప్పుడప్పుడు దొంగతనంచేసిన పస్తువులు అమ్మగా వచ్చిన డబ్బూ, రైలులోంచి దిగిన ప్రయాణీకులసామాను మోయడంవల్ల వచ్చిన కూలి, టికెట్టులేని వాళ్ళను ఇంజనుదగ్గర నుంచో, గార్డుపెట్టిదగ్గరనుంచో పోనిచ్చినందుకు లంచం మామూళ్ళు అంతా కలిపి నూరురూపాయలు మూట కట్టాడు. ఇంతట్లో చెయ్యిపోయినందుకు, రాజమండ్రి రైల్వే ఆస్పత్రిలో మూడునెలలు వున్నాడు. అప్పుడు తాను ఇం

టిలో దాచుకున్న డబ్బు ఎవ్వరో మటమాయంచేశారు. ఉద్యోగం పోయింది. పెండ్లిలేదు. దాంతో అతనికి మతి పోయింది. దిక్కులేనివాడికి దేవుడుకాదు, తిరిపేమే దిక్కు. బిచ్చగాళ్ళకు కొందరు గురువులు వుంటారు. అతడు ఓ గురువుదగ్గర పిల్లంగ్రోవి బాగావూడడం. ఆందుమీద వేదాంతంపాటలు, భక్తిపాటలు వాడడం నేర్చుకున్నాడు; రైలు బిచ్చం సాగించాడు.

రైలేగా ద్రోహంచేసింది! ఆ వచ్చిన డబ్బుతో కాఫి హోటల్లో తినడం, కల్లుపాకదగ్గర గొళ్ళపుల్లమ్మకూతురు పోసే ధవళసుధారసం గళ్ళగాహంగా సేవించి, సింధూరా నిమిష త్వం, మహాయోగంలో మైకం సంపాదించి అమరుడౌతుంటాడు.

అలాంటివాడు ఆ గుడ్డిపిల్లపాట విన్నాడు. అతని మొఱటు మనస్సు గాలిలో వూగిపోయింది. దోహదంచేసిన మొండిచెట్టు వికసించినట్లు చిగురుదాల్చింది. ఏ ఆవేశమో అతనికి తెలియదు. అతనికి కళ్లు నీళ్లుతిరిగినై.

మనుష్యులచంచలత్వమూ, కఠినత్వము చూస్తే అతనికి అసహ్యంవేసింది. ఎవ్వరూ తియ్యకుండా, ఆ గుడ్డిపిల్లను నిరసించగానే, అతడు ముట్టెవంచిన కాకుదున్న అయిపోయినాడు. తాను పొద్దుట్నుంచి పోగుచేసుకున్న ఆరణాలడబ్బులూ ఆ అమ్మాయిచేతిలోవేసి, రైలుఆగగానే దిగి చక్కాపోయాడు. ఆ అమ్మాయికి ఇంత డబ్బు ఎవరిచ్చారో తెలవలేదు. “దేవుడులాంటి దయగల ప్రభువు ఎవరిచ్చారో!” అనుకున్నది.

ఆ గుడ్డిపిల్లకు జ్ఞానంవచ్చినప్పటినుంచీ ఇల్లా ముష్టి ఎత్తుకుంటూ రైలుపక్క గామంలో ఒక బహు కుటుంబీకుడు, మంచి అంతఃకరణగల ఒక రైతు ఇంటిలో ఒక పంచను వుంటూ వుండేది. ఊళ్లో ఒక పెద్దసంసారి తనపిల్లకు సంగీతం నేర్పిస్తూ వుండే వీధివాకిట్లో కూర్చుని సంగీతం చెప్పలారవి నేడి. ఇల్లా ఏకలవ్యుడుగా అద్భుతమైన గానవిద్య సంపాదించుకుంది. ముష్టి బాగా వచ్చేది. ఆ డబ్బు మహాయిల్లాలైన రైతు భార్యకు దాచయిచ్చేది.

పెద్దదవుతూన్న కొద్దీ ఏదో భయం, సిగ్గు కలుగుతూ వుండేవి. ముష్టికి తిన్నగా వెళ్ళక ఇదివరకు పోగుచేసుకున్న డబ్బులు కర్చుచేసుకొని గంజికాచుకుంటూ వుండేది. తల్లి ఎవరో తండ్రి ఎవరో, ఎల్లా ఆ రైతు ఇంట్లో చేరిందో ఆ పిల్లకు ఏమీ తెలియదు.

ఒకరోజున చేబ్రోలు ముష్టికిపోయి మధ్యాహ్నం కాల్యగట్టున నంటచేసుకుంటూ వుండగా, ఒక పసిపిల్లవాడు మూడేళ్ళవాడు ఆ అమ్మాయి దగ్గరకు వచ్చాడు. ఎక్కణ్ణుంచి వచ్చావో! ఆ గుడ్డిపిల్ల అతన్ని వట్లొకి తీసుకొంది. అప్పట్నుంచి వాళ్ళిద్దరూ, ఒకతల్లి బిడ్డలా ఆయ్యారు. అతడు దారిచూపించడం, ఆమె పాటపాడడం—అల్లా నాలుగేళ్ళు గడిచినై,

ఆ రోజు సాయంత్రం కాల్యగట్టున వంటచేసుకుంటూ వుంది. పిల్లవాడు చితుకులు వీరి తెచ్చి యిస్తున్నాడు. ఆ సమయంలో ఆ సంధ్యాగుణకాంతుల్లో ఒక పురుషుడు ఆ చెట్టు కిందికివచ్చాడు. అతని మొహం చిరునవ్వులు నవ్వుతూఉంది. కళ్ళులేని ఆ కబోడి చెవులు, శరీరం యావత్తూ అతిసున్నితమైన గ్రహణశక్తి సంపాదించుకున్నవి. ఆ కొత్తమనిషి రాక కనిపెట్టింది.

“ఒరే ఎవర్రా ఆ వచ్చింది?”

ఆ పిల్లవాడు ఆ మనిషి దగ్గరకు పరుగెత్తుకుని వెళ్ళాడు. కుంటిచెయ్యిచూశాడు, పిల్లంగ్రోవి చూశాడు.

“ఆరోజుమనిషి”

ఆ పిల్ల గ్రహించింది. ఆమె తెలతెలపోయింది. గుండె కొట్టుకుంది. తలవాల్చుకుని వంటచేస్తూనేఉంది.

ఆ మనిషి పిల్లంగ్రోవి తీశాడు.

“ఏదిర లక్షణ సీత,

వర్ణశాలాలో తేదెందుళాత—”

అనిపాటపాడినాడు. ఆ తేనెచుక్కలధ్వని ఆ సంధ్య అంతా ఆక్రమించుకుంది. ఆ పిల్లవాడు అతని దగ్గరగా జేరి మొహంచూస్తూ కూచున్నాడు. ఆ అమ్మాయి వంటచేస్తూనే వుంది.

“రారోరిచిన్నవాడా, మావాడా

రారోరి చిన్నవాడా—”

చీకట్లు పూర్తిగా అలుముకువస్తూ వున్నవి. నక్షత్రాలు మినుకుమినుకుమంటూ ఆకాశాన్ని అలంకరించాయి.

“ఎందుకైనా వ్రుంచినావో బ్రందికానాలో రామయ్యతండ్రీ...”

ఆ బాలికవంట పూర్తి అయింది. నిప్పులు ఆర్పేసింది. బిచ్చగాడు ఆమెదగ్గరగా పోయి కూచున్నాడు.

ఎడంచేయి మొండిది. అది పిల్లంగ్రోవికి నొక్కుకొని కుడిచేతివేళ్ళతో వూదుతాడు.

“నీకూ నీవారు లేరు, నాకూ నావారులేరు ఎటిబడ్డనా ఇల్లుకడదాంపదరా!”

ఆ పాప అమృతమయంగా ఆ చీకట్లో వ్యాపించింది. కాల్యోళ్ళు నిర్మలంగా ప్రవహించినై.

“నాకు పెళ్ళిలేదు; నేనూ ముష్టివాడినే. మనం ఇద్దరం ఎందుకు పెళ్ళిచేసికోకూడదు?”

ఆ అమ్మాయి ఆలోచించుకుంటూవుంది. వేయిఆలోచనలుపోయాయి. ఒళ్ళు ఒణికింది. అప్రయత్నంగా అతని దగ్గరకు జరిగింది. మొహంతడిమింది. ఆ మనుష్యుడికి వళ్ళు జలదరించింది. ఆ చింపిగుడ్డ అమ్మాయి అప్పరసలాతోచింది. తనజీవితం జ్ఞాపకంవచ్చింది. ఒక గుడిలో మోకారించిన భక్తుడయ్యాడు. ఆ బాలికను గట్టిగా తన గుండె కదుముకుందామనుకున్నాడు. చూపులేని ఆ కళ్ళుచూచి కళ్ళనీళ్లు నింపుకున్నాడు. ఆ బాలిక అతనితల నిమిరింది. కళ్లు తుడిచింది. అతని గుణగణలు ఎలా అర్థమయ్యాయో!!

“అపిల్లవాడు నాకు తమ్ముడు. చిన్నతననుంచి పెంచుతున్నాను.”

“నాకూ తమ్ముడే; నాబిడ్డకే అవుతాడు. ఇక్కణ్ణుంచి నేనూ పెంచుకుంటాను.”

ఆ నక్షత్రాలే సాక్షిగా, పక్కన ప్రవహించే గోదావరి నీరుసాక్షిగా, వాళ్ళిద్దరూ ఆ శుభముహూర్తంలో భార్యాభర్తలయ్యారు. ఒకళ్ళకొగిలింతలో ఒకళ్ళు కలసి మెలిసి కరిగిపోయారు.

ఆ పసిపిల్లవాడు హృదయంలో ‘తథాస్తు’ అని నవ్వుకున్నాడు.

